

Veosekindlustus

Üldised kindlustustingimused

Kehtivad alates 01.12.1998.a.

Veosekindlustuslepingu võib käesolevate kindlustustingimuste alusel sõlmida kindlustuskatte ulatusest sõltuvalt kas **põhikindlustusena** (punkt 3.1.) või **täiskindlustusena** (punkt 3.2.).

1 KINDLUSTATUD VEOSD

- 1.1 Käesoleva kindlustuse objektiks on veosed, milleks on kindlustuslepingus nimetatud seaduslikud kaubad või muu lepingus nimetatud seaduslik omand.
- 1.2 Raha, väärtpaberid, väärismetallid, väärismetallidest ehted, pärlid, kalliskivid, kunstiteosed, elusloomad, elustaimed ja veose pakend on kindlustatud vaid siis, kui selles on eraldi kokku lepitud.
- 1.3 Kui ei ole teisiti kokku lepitud, ei kata kindlustus kasutatud või juba kahjustatud, samuti kindlustusvõtjale tagastatavaid kaupu.

2 KINDLUSTUSVÄÄRTUS

2.1 Kaubaveosed

Kui ei ole teisiti kokku lepitud, loetakse veetavate kaupade kindlustusväärtuseks nende kaubaarves kajastatud väärtust käesoleva kindlustuslepingu jõustumise asukohas ja ajahetkel, millele lisanduvad

- veose omanike vastutusel olevad transpordikulud, ja
- imaginaarne kasum 10% eelnimetatud kahe väärtuse osa kogusummast, ja
- eelnimetatud väärtuse osade kogusummalt makstav kindlustusmaks.

2.2 Muud veosed

Kui ei ole kokku lepitud teisiti, loetakse kindlustusväärtuseks veose turuväärtust käesoleva kindlustuse jõustumise asukohas ja ajahetkel, millele lisanduvad veose omaniku vastutusel olevad transpordikulud.

2.3 Kokkuleppelise kindlustussumma kindlustusleping

Kokkuleppeline kindlustussumma on mõlemat lepingu osapoolt siduv, kui kindlustusselts ei tõesta, et selle alusel arvestatud hüvitis oleks oluliselt suurem, kui on vajalik tegeliku kahju hüvitamiseks.

3 KINDLUSTUSKATTE ULATUS

Käesolevate tingimuste alusel võib sõlmida kindlustuslepingu kas põhikindlustusena või täiskindlustusena.

Põhikindlustuse kindlustuskatet võib laiendada poliisil nimetatud lisariskide võrra eraldi kokkuleppel ja lisatasu eest.

Kindlustus hüvitab allpool loetletud eranditega kindlustusobjekti äkilise ja ettenägematu kaotuse või kahjustused ning punktides 3.1.7, 8.1.6 ja 9.3.4 toodud kulutused.

3.1 Põhikindlustus

- 3.1.1 tulekahju või plahvatus.
- 3.1.2 mere-transpordivahendi uppumine, ümberminek, madalikule või karilesõit, kokkupõrge teise mere-transpordivahendi või muu ujuva või paigalseisva objektiga.
- 3.1.3 maismaa-transpordivahendi kokkupõrge, ümberminek, rööbastelt või teelt väljasõit maismaal nii, et see ei pääse teele tagasi omal jõul. Kokkupõrkeks ei loeta raudteevagunite tõukeid rongi koostamisel või haakimisel.
- 3.1.4 maismaa-transpordivahendile laaditud veose kokkupõrge väljaspool transpordivahendit asuva objektiga.
- 3.1.5 õhutranspordivahendi kokkupõrge, ümberpöördumine või allakukkumine.
- 3.1.6 veose laevalt mahalaadimine hädasadamas.
- 3.1.7 ohverdamine ja osalus üldises merekahjus ning päästekulutused.

3.2 Täiskindlustus

Kõik äkilised ja ettenägematud kahjud käesolevates kindlustustingimustes sätestatud piirangutega.

4 PIIRANGUD

Üldised piirangud

- 4.1 Kindlustus ei kata kahju, kaotust või kulutusi, mis

seonduvad järgmiste asjaoludega:

- 4.1.1 kindlustusvõtja või tema alluvate tahtlik väärtetsemine või raskekujuline hoolimatus
 - 4.1.2 tavapärane lekkimine, tavapärane kaalu või mahu vähenemine või tavapärane kulumine
 - 4.1.3 veose pakendamise või veoks ettevalmistamise puudulikkus või ebakohasus, arvestades veetavate objektide iseloomu ning nende käsitlemise ja ladustamise tavapäraseid meetodeid kindlustatud veo ajal
 - 4.1.4 veovahendite või veose kinnitusvahendite puudulikkus või ebakohasus, millest kindlustusvõtja oli teadlik või oleks pidanud teadlik olema veose laadimisel või lossimisel
 - 4.1.5 tuumakütuse, tuumareaktori või tuumakütuse jäätmete poolt tekitatud ioniseeriv kiirgus või radioaktiivne saastumine, tuumajaamareaktori või muu tuumaseadme või selle komponendi radioaktiivne, mürgine, plahvatuslik või muu ohtlik omadus, aatomi- või tuumareaktsioonil või radioaktiivsel jõul põhineva sõjarelva kasutamine
 - 4.1.6 veose konfiskeerimine, hõivamine, rekvireerimine, karantiinis hoidmine või muu tsiviil- või sõjaväevõimude tegevus
 - 4.1.7 streik, lokaut, mäss, rahutused, terrorism või sabotaazh.
- 4.2 Kindlustus ei hüvita vastutust seoses kahju tekitamisega kolmandatele isikutele.

Eripiirangud

Järgmised piirangud kehtivad siis, kui ei ole teisiti kokku lepitud:

- 4.3 Kindlustus ei kata kaotust, kahjustusi või kulutusi, mille on tekitanud
 - veose enda sisemised puudused,
 - pakane, kuumus, valgus, õhutemperatuuri või niiskuse kõikumine,
- välja arvatud juhul, kui nimetatud kahjud on otseselt põhjustatud muu kindlustatud kahjujuhtumi poolt.
- 4.4 Kindlustus ei kata aja, intressitulu, kasumi või turu kaotusest tulenevaid kahjusid, samuti transpordivahendi hilisest saabumisest tingitud ning muid kaudseid kahjusid.
 - 4.5 Kindlustus ei kata kaotust, kahjustusi või kulutusi, mis tulenevad kauba vedaja või vahendaja, kelle kaudu kindlustusvõtja on sõlminud veolepingu, maksejõuetusest, kriminaalsest või petturlikust teost, mille tagajärjel vedu ei teostunud.
 - 4.6 Kindlustus ei kata hilinemisest tulenevat kaotust või kahjustusi. See kehtib ka siis, kui hilinemine on seostatav kindlustatud kahjujuhtumiga.
 - 4.7 Kindlustus ei kata

- kahjustunud veose eemaldamise või hävitamise kulutusi
- transpordivahendi, lastikandja või keskkonna puhastamise kulutusi.

- 4.8 Kindlustus ei kata ümberlaadimiskulusid, transpordikulusid, mis ei ole veose omaniku vastutusel, kahjustatud veose eest sihtpunktis makstavaid summasid, nagu vedaja vastutusel olevaid transpordikulusid, ekspedeerimiskulusid, tolli- ja riigimakse.

5 KINDLUSTUSE KEHTIVUS

- 5.1 Kui ei ole teisiti kokku lepitud, kehtib kindlustus inult:
- 5.1.1 veostele, mis toimuvad ametivõimude poolt litsentseeritud ja aktsepteeritud transpordivahenditel
 - 5.1.2 selle osapoole kasuks, kellel vastavalt müügilepingule on kindlustushuvi (otsene materiaalne huvitatus) kindlustatud kauba suhtes kahjujuhtumi toimumise ajal
 - 5.1.3 veose omaniku kasuks, kui tegemist ei ole kaubaveosega.
- 5.2 Kui pole teisiti kokku lepitud, ei ole kindlustus jõus CIF-, CIP- või muude sarnaste tarneklauslitega imporditud kaupade edasitransportimisel.
- 5.3 Kui ei ole sõnaselgelt teisiti kokku lepitud, kehtib tekilastina või lahtises transpordivahendis veetavatele veostele vaid põhikindlustus (vt. punkt 3.1).

Laeva tekil asuvasse kinnitatava konstruktsiooniga suletud konteinerisse lastitud veos loetakse trümmilastiks.

5.4 Kindlustuse algus

- 5.4.1 Kui ei ole teisiti kokku lepitud, hakkab kindlustuskate kehtima kõige varem siis, kui algab veoseühiku laadimine transpordivahendile selle vahetus läheduses, eeldades, et laadimine toimub
 - kindlustuslepingus nimetatud laadimiskohas,
 - transportimiseks tellitud transpordivahendisse,
 - kindlustatud veo alustamiseks,
 - ja et kehtivad punktis 5.1. toodud üldised sätted ning need ei lähe vastuollu käesolevas punktis eelpool nimetatud piirangutega.
- 5.4.2 Kui veo algus pärast laadimist viibib kindlustusvõtjast sõltumatutel põhjustel, jääb kindlustus jõusse ka viivituse ajal (vt. ka punkt 5.7.1).
- 5.4.3 Transportimise osaks loetakse ka tavapärane kauba käsitlemine ja teisaldamine, mis toimub kindlustuse kehtivuse ajal mujal kui saatja või vastuvõtja laos (vt. ka punkt 5.5.1).

5.5 Kindlustuse kestvus

- 5.5.1 Kindlustus kehtib transportimise ajal, kaasa arvatud sellega seotud tavapärane ümberlaadimine, vaheladustamine, peale- ja mahalaadimine.
- 5.5.2 Kindlustus kehtib ka sadama territooriumil praamile ladustamise ja praamil transportimise ajal, kui see on tavapärase meretranspordi osa, kuid mitte rohkem kui kaheksa päeva kauba laadimisest praamile.
- 5.5.3 Kindlustuskate kehtib täiendaval kokkuleppel ja lisatasu eest ka siis, kui kindlustusvõtjast sõltumatutel põhjustel toimub tavapärasest erinev ümberlaadimine või ületatakse punktis 5.6.2 sätestatud ajapiiranguid.

Kui kindlustusvõtja saab teada mistahes juhtumist, mille kindlustuskattega hõlmamine lisatasu maksmist eeldab, peab ta sellest kindlustusandjale viivitamatult teatama. Teatamiskohustuse eiramine vabastab kindlustusandja vastutusest nimetatud juhtumite tagajärjel tekkinud kahjude hüvitamise eest.

5.6 Kindlustuse lõppemine

- 5.6.1 Kindlustus lõpeb, kui
- veos on saanud kindlustuspoliisil või kindlustuslepingus nimetatud sihtkohta ja seal maha laaditud kindlustatud veoks kasutatud transpordivahendilt, või
 - kui kindlustusvõtja oma käsutamiseõigust kasutades laseb veose ladustada, sorteerida, välja jagada või müüa, või otsustab lähendada kaubad mujale kui poliisil või kindlustuslepingus nimetatud sihtkohta.
- 5.6.2 Kindlustus lõpeb hiljemalt
- 60 päeva möödudes selle päeva keskööst, mil veos laaditi maha merealusele veo sihtsadamas, või
 - 30 päeva möödudes selle päeva keskööst, mil veos laaditi maha õhusõidukist veo sihtkoha lennujaamas, või
 - 8 päeva möödudes selle päeva keskööst, mil veos laaditi maha muust transpordivahendist kui laevast või õhusõidukist veo sihtkohas asuvas tolli-, raudtee- või muus kaubajaamas.

5.7 Veo katkemine

- 5.7.1 Kui kindlustusvõtja tegevuse või tegevusetuse tõttu
- viibib või katkeb mahalaadimissadama saanud veose edasitoimetamine lõplikku sihtpunkti, või
 - ladustatakse veos mistahes muus kohas enne selle saatmist poliisil või kindlustuslepingus nimetatud sihtkoha ladu või ladus-

tamiskohta, lõpeb kindlustus sellise viivituse, katkemise või ladus-tamise alguses.

- 5.7.2. Kui kindlustusvõtjast sõltumatutel põhjustel veoleping lõpetatakse ja veos laaditakse maha mujal kui sihtkohas ning kindlustusvõtja ei võta kaupa vastu nimetatud kohas, jätkub kindlustus eraldi kokkulepitavatel tingimustel ja lisatasu eest,
- kuni kaup on müüdnud nimetatud kohas, või
 - kuni kindlustusvõtja on palunud kindlustuse lõpetamist, või
 - kui kaup transporditakse edasi kas kehtivuse kaotanud veolepingus sätestatud või teise kokkulepitud sihtkohta, kuni kindlustus lõpeb vastavalt punktile 5.6.

eeldades, et kindlustusvõtja on nimetatud asjaoludest teadasaamisel viivitamatult teatanud sellest kindlustusandjale, ning kindlustusvõtjale või kindlustusandjale ei ole selleks ajaks teatatud veose kadudest või kahjustustest.

6 RISKI SUURENEMINE

- 6.1 Kui kindlustusvõtja saab teada muutustest veose koosseisus, selle pakendamises, ühikuteks jagumises, transpordiviisis, marshruudis või käsitlemise meetodites, mille tulemusena risk suureneb, või teostab ise nimetatud muudatusi, on tema kohuseks sellest kindlustusandjale viivitamatult teatada. Riski suurenemine võib kaasa tuua kindlustuslepingu muutmise kindlustuskatte kehtivusaja, kindlustustingimuste või kindlustusmakse osas.
- 6.2 Eelmises punktis nimetatud kohustuse eiramise korral on kindlustusandjal õigus hüvitist vähendada, selle maksimisest keelduda, või kindlustusleping lõpetada.

7 KINDLUSTUSMAKSE

7.1 Kindlustusmakse tasumine

Kindlustusmakse tuleb tasuda hiljemalt kindlustusandja poolt kindlustusvõtjale väljastatud arvel märgitud maksetähtajaks.

7.2 Hilinenud kindlustusmakse

Tähtaja ületanud makse eest tuleb tasuda viivist 18% aastas. Kui kindlustusmakset ei tasuta tähtajaks, on kindlustusandjal õigus leping lõpetada kolm päeva pärast seda, kui kindlustusvõtjale on vastav teade tähitud kirjanna välja saadetud.

8 TEGEVUS KAHJUJUHTUMI KORRAL

8.1 Kindlustusvõtja on kohustatud

- 8.1.1 teatama kahjustest vedajale või tema esindajale konkreetse veo kohta kehtestatud tähtaegadel kirjalikult enne allkirja andmist veose vastuvõtmise kohta, varjatud kahjustuste puhul aga niipea, kui kahju avastatakse,
 - 8.1.2 hoolitsema kahjustatud veose eest seni, kuni kindlustusandjal on võimalus see üle vaadata, või kuni lepitakse kokku muudes meetmetes,
 - 8.1.3 katkestama veose lahtipakkimise, kui katkestamine on vajalik kahju asjaolude selgitamiseks kahjustuste ülevaatuse teel,
 - 8.1.4 teatama kahjujuhtumist viivitamatult kindlustusandjale või tema esindajale ja järgima kindlustusandja või tema esindaja poolt antud juhiseid seoses kahjujuhtumiga,
 - 8.1.5 viivitamatult tarvitusele võtma kõik mõistlikkuse piires vajalikud abinõud kindlustusandja tagasinõudeõiguse tagamiseks osapoolte suhtes, kes on või eeldatavasti võivad olla vastutavad kahjujuhtumi eest,
 - 8.1.6 viivitamatult tarvitusele võtma abinõud kahju tõrjumiseks või piiramiseks. Tuleb rakendada meetmeid vältimaks kahjustuse levimist kindlustatud veose kahjustamata osale. Nimetatud abinõudest tulenevad põhjendatud kulutused hüvitatakse ka siis, kui selle tõttu koguhüvitis ületab kindlustussumma,
 - 8.1.7 viivitamatult teatama politseivõimudele, kui võib oletada, et kahju põhjuseks on kuritegu.
- 8.2 Kindlustusvõtja või kindlustusandja poolt abinõude rakendamine veose päästmiseks, kaitseks või tagasisaamiseks ei mõjuta kindlustusvõtja õigust hüvitisele või kindlustusandja kohustust kahju hüvitada, ega kahjusta muul viisil kindlustuslepingu osapoolte õigusi.
 - 8.3 Kui kindlustusvõtja eelnimetatud kohustusi eirab, võib kindlustusandja hüvitist vähendada või selle maksimisest keelduda.
 - 8.4 Kauba kahjustused ei anna kindlustusvõtjale õigust keelduda kaupa vastu võtmast.

9 HÜVITAMISREEGLID

9.1 Õigus hüvitisele

- 9.1.1 Õigus hüvitisele on kindlustusvõtjal või isikul, kes esitab talle nõuetekohaselt edasi antud ja tema hüvitise saamise õigust kinnitava kindlustuspoliisi või muud dokumendid.
- 9.1.2 Kindlustus ei kehti vedaja ega kellegi teise

kasuks, kelle hoolde kaup on kindlustatud veo ajal usaldatud.

9.2 Hüvituse taotlemine ja sellega seotud ajapiirangud

- 9.2.1 Kindlustusvõtja kohuseks on esitada kindlustusandjale dokumendid ja andmed, mis on vajalikud kindlustusandja vastutuse määratlemiseks vastavalt kindlustuslepingule.

Kindlustusandjale tuleb anda võimalus kahjustatud veose ülevaatuseks.

Kui kindlustusvõtja ei täida eelnimetatud kohustusi või annab tahtlikult valeandmeid, võib kindlustusandja hüvitist vähendada või selle maksimisest keelduda.

- 9.2.2 Et säilitada õigus hüvitisele, peab kindlustusvõtja esitama kindlustusandjale kirjaliku hüvitistaotluse kuue kuu jooksul alates päevast, mil ta kahjust teada sai.

9.3 Hüvitise maksmine

- 9.3.1 Kui veos on kindlustatud selle tegelikust kindlustusväärtusest madalama väärtusega, on tegemist alakindlustusega. Kindlustusvõtja on alakindlustuse puhul jätnud mittekindlustatud väärtuse ulatuses kahjuriski enda vastutusele. Kahjujuhtumi korral hüvitatakse sel juhul vaid see osa kahjust, mis vastab kindlustussumma suhtele tegelikku kindlustusväärtusse. Nimetatud reeglit kohaldatakse ka käesolevates tingimustes sätestatud kulutuste ning üldises merekahjus osalemise hüvitamisel. Kui kulutused või osalemine üldises merekahjus on hüvitatud üle alakindlustusega määratud summa, on kindlustusvõtja kohustatud tagastama kindlustusandjale nimetatud summat ületava hüvitise osa.
- 9.3.2 Kui kindlustussumma ületab tegeliku kindlustusväärtuse, makstakse hüvitist kindlustusväärtuse alusel. Vt. ka punkt 2.
- 9.3.3 Kindlustatud kahjujuhtumi tõttu tekkinud täielik kahju (vt. punkt 12.1) hüvitatakse kogu kindlustatud väärtuse alusel. Alakindlustuse puhul põhineb hüvitis vaid kindlustussummal.

Kindlustusandjal on õigus täieliku kahjuna hüvitatud, kuid hiljem tagasi saadud veos omal äranägemisel realiseerida.

- 9.3.4 Kui kahjustunud kindlustusobjekti saab uuesti viia kahjule eelnenud või sellega sarnasesse seisundisse remondi või kahjustatud osade asendamise teel uute või algupärastele vastavate osadega, hüvitatakse vaid kulutused nimetatud töödele.

Remondikulude suurenemist, mille põhjuseks on kindlustusvõtja poolt valitud tavapärasest erinev remondiviis või -protseduur, ei hüvitata.

- 9.3.5 Hüvitise arvestamisel kindlustusobjekti kaalu või mahu kaotuse puhul vähendatakse hüvitist kokkulepitud või tavapärasest kaubanduslikku kadu peegeldava summa võrra.

Muudel juhtudel, kui ei ole teisiti kokku lepitud, määratakse veose väärtuse vähenemine kas lepingupoolte ühisel ülevaatusel või, kui üks osapooltest seda nõuab, ametliku sõltumatu ülevaatusel teel, või, kui väärtuse vähenemist ei saa ka sel teel määratleda, kaupade müügi teel. Kui kindlustusandja nõuab, tuleb müük teostada avalikul oksjonil.

Väärtuse vähenemine määratakse protsentides kahjustamata kauba turuväärtusest sihtkohas, milleks loetakse bruto-turuväärtust (kaasa arvatud prahtimise, tolli jms. kulud). Hüvitise suuruseks on vastav protsent kindlustusväärtusest või kindlustussummast, kui viimane on kindlustusväärtusest väiksem.

- 9.3.6 Kindlustushüvitis makstakse ühe kuu jooksul päevast, mil kindlustusandjale teatati kindlustusjuhtumist. Kui koos kindlustusjuhtumist teatamisega ei edastatud kindlustusandjale tema vastutuse määramiseks ja hüvitise arvutamiseks vajalikku informatsiooni ja dokumentatsiooni täies ulatuses, maksab kindlustusandja hüvitise 14 päeva jooksul nimetatud dokumentatsiooni saamisest.

Kui dokumentide esitamine kindlustusvõtjast sõltumatutel põhjustel ülemääraselt hilineb, makstakse välja see osa hüvitisest, mida kindlustusandja käsutuses olevate dokumentide alusel on võimalik määratleda.

- 9.3.7 Kui kindlustusandja ei maksa hüvitist punktis 9.3.6. nimetatud aja jooksul, maksab ta kindlustusvõtjale viivist hilinenud hüvitise või hüvitise osa pealt 18% aastas alates päevast, mil hüvitis oleks tulnud kõige hiljemalt välja maksta.
- 9.3.8 Kindlustusandjal on õigus vähendada välja makstavat hüvitist kindlustatu poolt talle võlgnetavate tähtajaks tasumata maksete võrra.
- 9.3.9 Kindlustusandjal on õigus maksta hüvitis isikule, kes esitab talle nõuetekohaselt edasi antud kindlustuspoliisi. Kui hüvitis on lõplik, on kindlustusandjal õigus tema poolt väljastatud kindlustuspoliisi tagasi nõuda.

10 TAGASINÕUDEÕIGUS

- 10.1 Nõudeõigus tekitatud kahju eest vastutava isiku vastu läheb kindlustusvõtjalt väljamakstud hüvitise ulatuses üle kindlustundjale (EV Kindlustusseadus § 18).
- 10.2 Kui kindlustusvõtja on enne või pärast kahjujuhtumit täielikult või osaliselt loobunud oma nõudeõigusest kolmanda osapoole vastu, vabaneb kindlustus-

andja vastavas ulatuses kahju hüvitamise kohustusest.

11 ERIMEELSUSED

- 11.1 Erimeelsused hüvitise küsimustes lahendatakse, kui ei ole teisiti kokku lepitud, kohtu korras.

12 MÕISTED

12.1 Täielik kahju

Kindlustatud veose täieliku kahjuga on tegemist siis, kui

- 12.1.1 veos on kindlustusjuhtumi tõttu täielikult kadunud, hävinud või kahjustunud sedavõrd, et see on algsed omadused täiesti kaotanud,
- 12.1.2 veos ei ole transpordivahendi saabumata jäämise tõttu sihtkohta jõudnud 60 päeva jooksul alates kokkulepitud või sõiduplaani-järgsest saabumispäevast, ja puuduvad andmed selle umbkaudsestki asukohast, lastikandja saabumata jäämise tõttu 90 päeva jooksul alates kokkulepitud või sõiduplaani-järgsest saabumispäevast.
- 12.1.3 transpordivahend on maha jäetud ning selles olnud veost ei ole leitud punktis 12.1.2. nimetatud tähtaegade jooksul;
- 12.1.4 kindlustatud veose päästmine, kordaseadmine või sihtpunkti toimetamine mõistlike kulutustega ei ole võimalik kuue kuu jooksul.

12.2 Veoseühik

Veoseühikuks loetakse käesolevates tingimustes igat eraldi käsitletavat veose osa, kuid siiski mitte konteinerit, tõstealust või muud sarnast seadet.

12.3 Lastikandja

Lastikandjaks loetakse konteinerit, tõstealust või muud sarnast seadet.

12.4 Kindlustusvõtja ja kindlustatu

Kindlustusvõtja on isik, kes on sõlminud kindlustuslepingu. Kuivõrd see on kohaldatav, mõeldakse käesolevates tingimustes kindlustusvõtja all ka kindlustatut, s.o. isikut, kelle kasuks kindlustusleping jõus on.